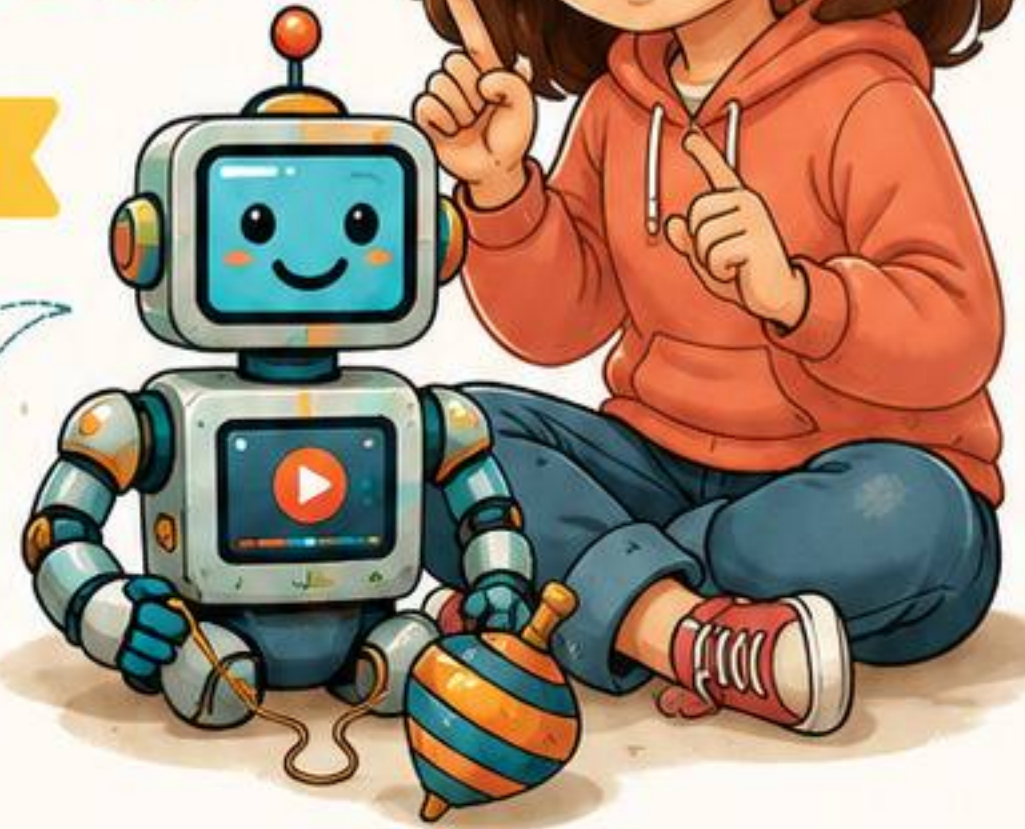

11.01

Παραδοσιακά παιχνίδια

Γλώσσα Ε' Δημοτικού

Στα παραδοσιακά παιχνίδια κρύβονται μνήμες, χαρά και συνεργασία! Σήμερα θα μάθουμε πώς να **περιγράφουμε** ένα ομαδικό παιχνίδι σωστά και αναλυτικά, και θα θυμηθούμε σημαντικά γραμματικά θέματα: τις **εγκλίσεις** των ρημάτων και τους κανόνες **συλλαβισμού**.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

1. Οι εγκλίσεις των ρημάτων

Τα ρήματα αλλάζουν μορφή για να δείξουν αν κάτι είναι βέβαιο, πιθανό, επιθυμητό ή διατακτικό. Αυτές οι μορφές λέγονται εγκλίσεις.

Οριστική

Δείχνει κάτι σίγουρο που γίνεται.
π.χ. Τα παιδιά **παίζουν** στην αυλή.

Υποτακτική

Δείχνει κάτι επιθυμητό, πιθανό ή αβέβαιο.
π.χ. Μακάρι να **έρθουν** όλα τα παιδιά.

Προστακτική

Χρησιμοποιείται για να δώσουμε εντολές ή οδηγίες.
π.χ. **Πέταξε** το μπαλάκι ψηλά!
Περίμενε τη σειρά σου!

Απαρέμφατο

Είναι η βασική μορφή του ρήματος.
π.χ. **παίζω**, **τρέχω**, **πηδάω**.

2. Κανόνες συλλαβισμού

1

Ένα σύμφωνο ανάμεσα σε φωνήεντα

Συλλαβίζεται πάντα με το ακόλουθο φωνήεν.

π.χ. κα-λο-καί-ρι,
το-πο-θε-τώ

2

Δύο σύμφωνα ανάμεσα σε φωνήεντα

Πηγαίνουν στο επόμενο φωνήεν, αν αρχίζει ελληνική λέξη. Αν όχι, χωρίζονται.
π.χ. **λέκ**-τρο (ηλεκτρισμός)
άν-θος, **λά**-χνι-σμα

3

Τρία σύμφωνα ανάμεσα σε φωνήεντα

Πηγαίνουν στο επόμενο φωνήεν, αν τα δύο πρώτα αρχίζουν ελληνική λέξη. Αν όχι, το πρώτο μένει πίσω.
π.χ. **κά**-στρο (στρατός)
άν-θρω-πος

4

Δύο όμοια σύμφωνα

Χωρίζονται: το ένα με το προηγούμενο και το άλλο με το επόμενο φωνήεν.
π.χ. **θά**-λασ-σα,
κομ-μά-τι

5

Δίψηφα σύμφωνα (γκ, μπ, ντ, τσ, τζ)

Δεν χωρίζονται στον συλλαβισμό.
π.χ. **α**-γκάθι,
α-τζέ-ντα,
κάμ-πος

Σύνθετες λέξεις: Ακολουθούν τους ίδιους κανόνες.

π.χ. παραθυρόφυλλα → πα-ρα-θυ-ρό-φυλ-λα, συνειδητοποιώ → συ-νει-δη-το-ποι-ώ.

3. Γραπτός λόγος: Περιγραφή ομαδικού παιχνιδιού

Όταν περιγράφουμε ένα ομαδικό παιχνίδι, αναφέρουμε συνήθως:

α) την ονομασία του παιχνιδιού

β) τον χώρο που παίζεται

γ) τον αριθμό των ομάδων/ των παιδιών

δ) τα υλικά που χρειάζονται

ε) πώς καθορίζονται οι ομάδες και η σειρά που θα παίξουν

στ) τον τρόπο που παίζεται (οδηγίες & κανόνες)

Γράφουμε με σειρά, με παραγράφους και χρησιμοποιούμε λεπτομέρειες!

Παίζουμε, μαθαίνουμε, συνεργαζόμαστε και κρατάμε ζωντανή την παράδοσή μας!

Παραδοσιακά παιχνίδια

Γλώσσα Ε' Δημοτικού

sainia.gr

ΕΞΑΣΚΟΥΜΑΙ

1. Κύκλωσε τη σωστή έγκλιση.

α) Τα παιδιά παίζουν στην αυλή.

☐ Οριστική ☐ Υποτακτική ☐ Προστακτική

β) Να ρίξεις τη μπάλα στον φίλο σου.

☐ Οριστική ☐ Υποτακτική ☐ Προστακτική

γ) Εύχομαι να κερδίσει η ομάδα σας.

☐ Οριστική ☐ Υποτακτική ☐ Προστακτική

δ) Προσέχουμε τους κανόνες του παιχνιδιού.

☐ Οριστική ☐ Υποτακτική ☐ Προστακτική

ε) Ας παίζουμε όλοι μαζί κρυφτό!

☐ Οριστική ☐ Υποτακτική ☐ Προστακτική

2. Συμπλήρωσε τα κενά.

Λέξεις για βοήθεια

σκοινάκι

παρέα

μπάλα

χαρά

κανόνες

α) Παίζουμε πάντα με τους _____ του παιχνιδιού.

β) Με το _____ χοροπηδάμε ρυθμικά.

γ) Η _____ κάνει κάθε παιχνίδι πιο όμορφο.

δ) Ρίχνουμε την _____ και αρχίζει το παιχνίδι.

ε) Καλούμε την _____ μας στην αυλή.

3. Χώρισε σε συλλαβές.

- α) παραδοσιακά _____
- β) παιχνίδι _____
- γ) κορίτσια _____
- δ) αυλή _____
- ε) παρέα _____
- στ) μαντίλι _____

4. Βάλε στη σωστή σειρά.

Αρίθμηση από το 1 έως το 5.

- ☐ Περιγράφουμε τους βασικούς κανόνες του παιχνιδιού.
- ☐ Λέμε πού παίζεται το παιχνίδι.
- ☐ Αναφέρουμε το όνομα του παιχνιδιού.
- ☐ Λέμε ποιο υλικό ή ποια αντικείμενα χρειάζονται.
- ☐ Λέμε πόσα παιδιά χρειάζονται / ποιοι παίζουν.

ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ

Σχεδίασε και περιέγραψε
το αγαπημένο σου παραδοσιακό παιχνίδι

Ζωγράφισε ένα παιχνίδι που ξέρεις ή ρώτησε τους παππούδες σου για ένα παλιό παιχνίδι. Υστερα γράψε: πώς λέγεται, πού παίζεται, πόσα παιδιά χρειάζονται και ποιοι είναι οι βασικοί κανόνες.

FUN FACT!

Πολλά παραδοσιακά παιχνίδια δεν χρειάζονταν αγορές ή οθόνες. Τα παιδιά έπαιζαν με απλά υλικά, όπως πέτρες, σχοινιά ή μαντίλια, και μάθαιναν να συνεργάζονται.

ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ

Γιατί πιστεύεις ότι αξίζει να θυμόμαστε και να παίζουμε παραδοσιακά παιχνίδια ακόμη και σήμερα;

ΜΗΝ ΞΕΧΝΑΣ!

Όταν περιγράφω ένα παιχνίδι, γράφω με σωστή σειρά, χρησιμοποιώ καθαρά ρήματα και προσέχω τον σωστό συλλαβισμό. Μπράβο για την προσπάθειά σου!